

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea“ sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola. (Hunedoara), Agricola. (Lugoș), Agricola. (Sebeșul-săsesc), Albina, Arădeleana, Arieșana, Arina, Armonia Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bândăna, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz) Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Sălăște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana Comuna, Concordia, (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana Decabal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgețana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Vestem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Izvorul, (Sângeorgiu), Izvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Lăgediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Negoiul, Nera, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Sălăște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Ilea-mare), Rîureana (Cap. Mânăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana Țibleşana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sânmartin), Vulturul, (Țănađ), Zărândeana, Zlăgheana.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe $\frac{1}{3}$ an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Raportul direcțiunii „Solidarității“ către adunarea generală.

Onorată adunare generală!

În curând se vor împlini cinci ani, de când însoțirea noastră a fost chemată la viață. E un timp încă relativ scurt, dar cu toate acestea nu fără rezultate reale pentru băncile asociate și în general, pentru organizația lor. În decursul acestui timp s'au obținut am putea zice chiar și succese. Între acestea cel mai de seamă este instituțiunea revizorilor experți, care a devenit un factor de folos netăgăduit și care și-a eluat deja o valoare morală, de cum sigur nu ne așteptam. Astfel scopul pentru care propriu zis s'a înființat însoțirea noastră: controlul obligator și extern la băncile noastre a fost deplin ajuns. Pe lângă acestea însoțirea noastră — cum știți — a isbutit să ducă în îndeplinire și alte lucrări. La inițiativa și cu ajutorul ei s'a dat ființă Băncii generale de asigurare și — cum veți vedea — a ajuns în parte să dea o rezolvire practică și celorlalte două probleme la cari se angajase în timpul din urmă: biroului de informațiune și chestiunii însoțirilor. Despre aceste lucrări și rezultate, cum și despre alte momente mai de seamă, petrecute în decursul anului trecut, venim să Vă facem astăzi raportul obicinuit.

*

În primul rând ținem să Vă raportăm, că cu finea anului trecut însoțirea noastră

a avut 122 membrii adecă pe toate băncile românești de samă la care poate contă. În însoțirea noastră — e drept — poate avea loc ori ce institut de bani, societate pe acții sau însoțire. Cu toate acestea — deși idealul ar fi ca toate băncile noastre să fie membre ale „Solidarității“ — direcțiunea s'a văzut îndemnată să facă și unele restricțiuni la primirea membrilor noi, în special să condiționeze primirea de revizuire prealabilă — ceea ce s'a dovedit de practic și folositor. Prin aceasta în însoțirea noastră vor ocupa loc numai astfel de institute, cari pot contribui la buna reputație a ei.

În interesul membrilor însoțirii și a scopurilor și problemelor urmărite, direcțiunea a efectuit toate lucrările impuse prin statute și mandatele speciale, ce i s'au dat, lucrări despre cari ținem să Vă raportăm și detaliat, astfel:

A administrat și controlat averea instituțiunii, care cu finea anului trecut a fost de K 66,054.04, iar venitul brut de K 2,226.83 din care subtrăgând cheltuelile de K 2,123.17 rezultă un profit de K 103.66. Toate cifrele acestea sunt justificate și în bilanțul pro 1911, pe care revizuit și de comitetul nostru de supraveghiere veți binevoi a-l pertracta sub punctul corăspunsător al ordinii de zi.

Prin mutarea secretarului însoțirii în sediul ei, s'a putut, în fine, da biroului însoțirii o stabilitate definitivă, întocmindu-se o cancelarie proprie, care desigur va contribui mult la executarea corăspunzătoare a agențelor „Solidarității“. În legătură cu această

calcelarie și cu Banca generală de asigurare — conform hotărârii direcțiunii „Solidarității“ — se va activa și biroul de informațiune, ce s'a decis să se înființeze încă în adunarea generală din 15 Iunie 1910, ținută la Brașov. Biroul de informațiune, care va fi servit în deosebi prin organele Băncii de asigurare, își va începe lucrările îndată ce numita bancă va fi deplin organizată.

În anul trecut direcțiunea a urmat să stăruie și mai mult pentru dezvoltarea instituțiunii revizorilor-experti. În scopul acesta a numit imediat după adunarea generală ultimă pe cei 15 revizori, cari au controlat cu totul 50 de institute precum se vede aceasta din consemnarea publicată la alt loc al organului nostru. Între aceste institute revidate sunt și trei, cari încă nu sunt membre la „Solidaritatea“. Despre activitatea revizorilor noștri experti Vă prezentăm — ca și până acum — și un raport special, din care se vor putea apleta mai bine succesele acestei instituțiuni. Tot cu această ocaziune ținem să Vă amintim la acest loc că am inițiat și dorim să ținem de aci înainte regulat în fiecare an, câte o conferință a revizorilor de a cărei folos și necesitate ne-am convins deja în anul curent. În fine în legătură cu chestiunea revizorilor experti ne vom lua voie a prezenta On. Adunări generale și două propuneri, prin care Vă rugăm să ne autorizați să numim și pentru anul viitor un număr potrivit de revizori-experti, conform trebuințelor și a doua să modificați hotărârea adunării generale, ținută la 31 Mai 1909 în Săliște, privitoare la diurnele și taxele de revizuire în sensul că diurnele pentru zilele petrecute în lucrări de revizuire să fie pe viitor K 30.

Ce privește chestiunea Băncii de asigurare, care ne-a preocupat intensiv în cei doi ani precedenți, cum știți, aceea a fost înființată în 14 Mai a. tr., iar cu 1 Ianuarie a. c. și-a început activitatea. Trecută deci în stare de întreprindere independentă, tot ce ne mai rămâne este îndatorirea — fiind o creațiune a însoțirii noastre — să-i dăm și de aci înainte tot sprijinul nostru.

A treia dintre problemele, care a luat-o însoțirea noastră între lucrările sale în cei doi ani din urmă este chestiunea însoțirilor. După ce această chestiune a fost luată în mână și de o altă instituțiune, din parte-ne — cu considerare la serviciile deosebite, ce le pot face băncile noastre — am oferit tot concursul moral și material al membrilor însoțirii noastre, rămânând să ne interesăm, ca acțiunea pentru însoțiri să rămână totdeauna în perfecta armonie cu interesele băncilor asociate și peste

tot cu interesele economice ale poporului nostru.

Trecută preste aceste probleme, direcțiunea DV. va căuta în viitor să iee în programul său de activitate nouă chestiuni, cari pot fi de folos pentru băncile asociate ori pentru interesele comune a lor.

După aceste — de încheiere — ținem să Vă raportăm și despre publicațiunile însoțirii noastre. „Revista Economică“ și „Anuarul Băncilor“. Cea dintâi a căutat să servească băncile noastre, ocupându-se cu tot felul de chestiuni de interes economic și financiar, iar cea de a doua rămânând, ca și în trecut, un bogat și prețios sumar statistic al tuturor întreprinderilor societare române.

Cu acestea, ajunși la sfârșitul raportului nostru, promitându-Vă că și în viitor vom căuta să ne preocupăm — după putință — de chestiunile ce ne pot fi de folos, Vă rugăm :

1. Să examinați bilanțul pro 1911, cenzurat de comitetul de supraveghiere și aflându-l în regulă să-l stabiliți în textul prezentat.

2. Să decideți transpunerea profitului de K 10366 în contul anului viitor și să ne absolveți de sub răspundere pentru gestiunea anului trecut.

3. Să dați autorizație direcțiunii să numească un număr corespunzător de revizori experti.

4. Să modificați decisul adunării generale din 31 Mai 1909 relativ la diurnele și taxele de revizuire în sensul ca pe viitor diurnele pentru zilele petrecute în lucrări de revizuire vor fi K 30 —.

5. Să alegeți trei membri în direcțiune în locul dlor Parteniu Cosma, Romul Carăbașiu și Constantin Popp, al căror mandat expiră și să alegeți pe membrii comitetului de supraveghiere pe un nou period — de trei ani.

Sibiu din ședința direcțiunii „Solidaritatea“, ținută la 11 Aprilie 1912.

Parteniu Cosma m. p.,

președinte.

Ioan I. Lăpădatu m. p.,

secretar.

Ședința direcțiunii „Solidarității“.

Precum am amintit în Nr trecut al revistei noastre, Joi în 11 crt., direcțiunea „Solidarității“ a ținut ședința plenară în care s'au discutat și hotărât chestiuni destul de importante. Despre cele pertractate în această ședință ne ținem de datorință să raportăm următoarele:

I. Direcțiunea a pertractat singuraticile rapoarte prezentate de revizori relativ la *revizuirile efectuate*, și în legătură cu acestea a luat și unele dispozițiuni de folos pentru institutele revidate. A pertractat apoi raportul secretarului — publicat în Nr. trecut al „Revistei Economice“ relativ la revizii și revizori — și a decis ca acest raport să fie prezentat și proximei adunări generale. În fine a hotărât să prezinte adunării generale și o propunere în sensul căreia taxele de revizuire se vor modifica astfel încât revizorii să primească de aci înainte — pentru zilele de lucru la revizuire — câte K 30 ca diurn.

II. S'a ocupat cu *chestiunea însoțirilor*, chestiune care a provocat însemnate discuții, la cari au participat toți membrii direcțiunii. Deoarece însă cu această chestiune de prezent se ocupă și „Asociațiunea“, direcțiunea „Solidarității“ a decis să înainteze Comitetului central al „Asociațiunii“ un memoriu, în care să-și expună părerile cu privire la această chestiune importantă.

III. S'a discutat apoi amănunțit *situația financiară* din țară și cu aceasta în legătură și starea băncilor noastre. Cu privire la aceasta chestiune s'a decis să se comunice concluzele luate tuturor băncilor asociate, rugându-le să se acomodeze cel puțin pe viitor acestor concluze. Peste tot, putem spune, că aceste concluze se refer cu deosebire la acțiuni viitoare.

IV. S'a stabilit *raportul către adunarea generală*, pe care îl publicăm în numărul de față al „Revistei Economice“. — Ce privește convocarea adunării și stabilirea locului unde va avea să se țină aceasta adunare — s'a lăsat în grija prezidiului. Probabil însă că de astă dată adunarea se va ține în vre-unul din orașele bănățene.

V. S'au pertractat *bilanțul pro 1911 și contul profit și pierdere*, cari îndată ce vor fi revidate de comitetul de supraveghiere vor fi date publicității. În fine s'au discutat diferite chestiuni administrative și direcțiunea s'a pronunțat asupra cererilor mai multor bănci de a fi primite ca membrii în însoțire. Ca membri noi au fost admise următoarele institute: „Ancora“ din Gătaia, „Codrul“ din Lupșa și „Secășana“ din Ludoșul mare. Unele institute vor fi acceptate numai după o revizie prealabilă, la care sunt a se supune.

Un răsunset.

„Românul“ din Arad reproducând în întregime articolul nostru din numărul penultim, privitor la recenta alegere de director executiv la „Victoria“, în care stăruiam, ca în fruntea institutelor noastre de bani să fie așezați pretutindenea oameni de specialitate — scrie:

„Foarte adevărat. Iar noi am reprodus această judicioasă apreciere a celor ce vor trebui să se facă pentru conducerea băncilor, pentru că ideile sulate sunt de perfect acord cu ceea ce am dori și noi să vedem întrupat. Cât privește apoi în special „Victoria“, ne simțim îndemnați, să remarcăm drept potrivită complectare a ordinii de idei din Revista, încă un moment: promptitatea, lipsită de orice șovăire și fără pic de amânare, cu care s'a rezolvit chestiunea înlocuirii directorului executiv. „Regele e mort — trăiască regele!“ — formula în baza căreia se urmărește succesiunea, odinioară în Franța. Formulă de succesiune absolut necesară și băncilor noastre: în interesul continuității perfecte, al siguranței, al calmului și al solidarității, cum le reclamă necesarmente conducerea băncilor. Și de aceea prindem momentul, ilustrat cu cea mai evidentă pildă, neputând în deajuns atrage atențiunea tuturor conducătorilor și tuturor conducătorilor institutelor noastre financiare, că anume: nu e de ajuns să ai azi dirigitorul destoinic al băncii, trebuie să te îngrijești de cu bună vreme și de eventualul loctitor și la caz de nevoie suplinitor; iar aceștia trebuie să crească!

La noi — poate chiar în lipsa unor conducători pricepuți — e cam înrădăcinat obiceiul, ca partea diriguirei băncii să fie păzită, cum ascuzi taina cu șapte pecete; iar majoritatea funcționarilor de bancă să fie considerată, ca o ordine de roțițe și de șuruburi fără înțelepciune, ca un mechanism numai.

Și e un rău acesta, care — dacă nu-l vom înlătură în chip și fel — se va răsbuna mai repede decât am putea să credem. Nizuința noastră va trebui deci să fie: nu saltarea câtorva și ca cerc de activitate și ca răsplată, până la gradul ca să devină în mod artificial indispensabili, ci *creșterea conștiință și prin urmare sistematică a unei întregi pleiade de oameni specializați în toate ramurile finanțelor*, așa ca la spate cu o astfel de gardă de rezervă, pierderea nimănui să nu ne ajungă ca un ce ireparabil și nimenea să nu ne fie indispensabil.

Iar de încheiere, dar tot în legătură cu promptitatea înlocuirii directorului executiv la „Victoria“ — nu putem omite încă o observare.

E un rău, că la prea multe bănci de ale noastre, din considerațiuni și interese mărunte personale, se ține cu dinadinsul prea lung interregnul, când cu înlocuirea principalelor funcțiuni. Nu vom să arătăm cu degetul azi chiar asupra cutărei ori cutărei bănci; una dintre ele mai cu seamă e mare de ajuns, ca să o vadă toți, câți vor fi chemați să o vadă.

Și mai cu seamă, că nu credem, că ținerea atât de îndelungată a interregnului, să se fi făcut din motivul doar, ca în vederea crizei financiare, să se cruțe cel puțin cu plata și cu bineficiile directorului?

Așadar: mai multă pricepere și pătrundere a necesităților reale și mai puțină coterie!“

Revizuri în anul 1911\1912.

În anul curent s'au supus revizuirii prin revizorii experți ai „Solidarității“ următoarele institute de bani ale noastre:

1. „Ajutorul“ revizuit prin M. C. Iuga.
2. „Ancora“ revizuit prin L. Magdu.
3. „Armonia“ revizuit prin C. Popp.
4. „Auraria“ revizuit prin N. Căciulă.
5. „Bihoreana“ revizuit prin I. Lissai.
6. „Bocșana“ revizuit prin I. Popovici.
7. „Brădetul“ revizuit prin I. Lissai.
8. „Câmpiana“ revizuit prin I. Vătășan.
9. „Cassa de păstrare“, Săliște revizuit prin I. Lissai.
10. „Codrul“ revizuit prin N. Căciulă.
11. „Concordia“, Uzdin revizuit prin L. Magdu.
12. „Corvineana“ revizuit prin I. Moldovan.
13. „Creditul“ revizuit prin I. Oncioiu.
14. „Crișana“ revizuit prin I. Lissai.
15. „Cugiereana“ revizuit prin I. Vătășan.
16. „Detunata“ revizuit prin I. Vătășan.
17. „Doina“ revizuit prin N. Căciulă.
18. „Drăganul“ revizuit prin I. Diamandi.
19. „Dunăreana“ revizuit prin D. Rațiu.
20. „Furnica“ revizuit prin D. Rațiu.
21. „Frăția“ revizuit prin M. C. Iuga.
22. „Însotirea de credit“, Veștem revizuit prin C. Popp.
23. „Luceafărul“ revizuit prin C. Popp.
24. „Luncana“ revizuit prin I. Lissai.
25. „Mărgineana“ revizuit prin I. Lissai.
26. „Minerva“ revizuit prin I. Vătășan.
27. „Mureșana“ revizuit prin I. Vătășan.
28. „Nădlăcana“ revizuit prin I. Moldovan.
29. „Negoiul“ revizuit prin M. C. Jiga.
30. „Orientul“ revizuit prin I. Moldovan.
31. „Patria“ revizuit prin I. Vătășan.
32. „Piatra“ revizuit prin C. Popp.
33. „Plugarul“ revizuit prin I. Perian.
34. „Poporul“. Lugoj revizuit prin M. C. Jiga.
35. „Poporul“, Seliște revizuit prin M. C. Jiga.
36. „Porumbăceana“ revizuit prin C. Popp.
37. „Progresul“ revizuit prin I. Moldovan.
38. „Riureana“ revizuit prin N. Căciulă.
39. „Sătmăreana“ revizuit prin I. Diamandi.
40. „Sebeșana“, Caransebeș revizuit prin I. Moldovan.
41. „Secășana“ revizuit prin I. Vătășan.
42. „Selăgeana“ revizuit prin I. Lissai.
43. „Silvania“ revizuit prin I. Lissai.
44. „Șoimul“, Uioara revizuit prin I. Lissai.
45. „Timișana“ revizuit prin I. Diamandi.
46. „Unirea“ revizuit prin I. Oncioiu.
47. „Vatra“ revizuit prin C. Popp.
48. „Victoria“ revizuit prin I. Diamandi.
49. „Vulturul“ revizuit prin I. Vătășan.
50. „Zlăgneana“ revizuit prin I. Vătășan.

Banca Austro-Ungară în anul 1911.

Banca noastră de emisiune a lucrat în anul 1911 afară de centralele sale din Viena și Budapesta, cu 49 filiale și 82 agenții în Austria și 36 filiale și 104 agenții în Ungaria; a mai avut pe lângă acestea și două filiale în Bosnia și Hertegovina. În total a avut deci 89 de filiale și 186 agenții.

Revirementul total al afacerilor Băncii s'a cifrat în 1911 cu K 14,518.130,126, arătând față de 1910 o creștere de K 1,804.883,504.

Revirementul casei a fost în 1911 de K 136.843.153,465,38 și arată față de 1910 o creștere de K 8,243.037,014,31.

Din revirementul acesta cade asupra circulației notelor K 59,368 milioane, de metale nobile și monete K 1.859 milioane, asupra Escontului K 15.202 mil., asupra Imprumuturilor lombard. K 720 mil., giro K 46,149 mil., asupra afacerilor de devise K 1.684 mil., afaceri de comisiune K 2.273 mil. și asupra altor afaceri K 9,585 milioane.

Monetă de aur în valută de coroane, aur în bare (drugi) și în monete străine a avut Banca Austro-Ungară la finele anului 1911 în valoare de K 1,291.864,776, față de K 1.320.549,934; poziția aceasta s'a redus deci cu K 28.685,157.

Circulația de bancnote s'a cifrat la finele anului 1911 cu K 2,540.969,650, arătând față de anul 1910 o creștere de K 165.022,530.—. Numărul banenotelor în circulație a fost de 73.815,373 bucăți. Acoperirea metalică a banenotelor a fost de 64,3%.

Etalonul a variat în 1911 cum urmează la Escont warrant-uri, efecte și cupoane.

$$\begin{array}{cccc} \frac{1}{1} - \frac{3}{2} & \frac{4}{2} - \frac{32}{2} & \frac{23}{2} - \frac{21}{9} & \frac{22}{9} - \frac{31}{12} \\ 5\% & 4\frac{1}{2} & 4 & 5 \end{array}$$

în mediu etalonul anului 1911 a fost de 4,396%.

În portofoliul Băncii s'au aflat la finele anului 1911 662,416 cambii în valoare de K 1,141.833,456 cu K 252,745,678 mai mult decât în 1910.

Starea contului giro a fost la 31 Decembrie 1911 de K 231.852,083.—, iar circulația în giro a fost în 1911 de K 91.751.719,210, arătând față de 1910 o creștere de K 9.446.749,426.

Depozite în administrare și păstrare a avut Banca Austro-Ungară la 31 Decembrie 1911 în total 111,556 în valoare nominală de K 2,337.974,322.

Imprumuturi ipotecare a avut Banca la finele anului 1911 3966 buc. în sumă totală de K 297.805.768 din care cad asupra Austriei K 55.689,893 și asupra Ungariei K 242.115,875, iar circulația de scrisuri fonc. a fost la 31 Dec. 1911 de K 290.869,400 — cu K 2.185,200 — mai puțin decât în 1910.

Fondul de rezervă al Băncii Austro-Ungare a fost la finele anului 1911 de K 25.563,159 (+ față de 1910 de K 2.032,649), iar Fondul de pensii de K 12.982,161.—.

Personalul Băncii s'a compus la 31 Dec. 1911 din 1082 funcționari (incl. aspiranți) activi; o creștere față de 1910 de 45. Au mai funcționat la bancă 91 de manipulante de birou (femei), 62 de funcționari subalterni și 431 servitori.

Bilanțul pe 1911 s'a încheiat cu active totale de K 3,470.066,903, un venit brut de K 65.847,507 și un profit net de K 29.525,853.

Fondări noue și urcări de capital în cvartalul I. 1912.

În primul cvartal al anului crt. s'au înființat institute de bani noue în Budapesta 7, cu capital social de K 7.510.000 și în provincie 35, cu capital social de K 9.770.000.—. Dintre institutele în ființă și-au urcat capitalul în capitală 14 cu K 52.190.000 și în provincie 165 cu K 60.407.200.—. Societăți industriale și de altă categorie s'au înființat în capitală 28, cu capital de K 18.570.000 — și în provincie 42 cu capital de K 19.135.000.—. Capitalul l-au urcat 15 societăți industriale din capitală cu K 14.985.000 și 18 din provincie cu K 4.784.000.—.

În sumă totală capitalul investit în primele 3 luni ale anului curent în acții noue se cifrează cu nominal K 187.351.200 față de K 226.549.800 în 1911, se arată deci față de trecut o reducere de circa K 40.000.000.

Între băncile din provincie nou înființate figurează și următoarele două bănci românești:

„Măgura“ din Șimleu, cu capital de K 100.000 și „Cassa de păstrare“, soc. pe acții, în Șinca-nouă cu capital de K 30.000.—.

Iar între băncile din provincie, cari și-au urcat capitalul în cvartalul I. figurează următoarele bănci ale noastre:

„Albina“	dela	K 3 000,000	la	K 6.000,000.—
„Bihoreana“	„	1.200 000	„	2.000 000.—
„Comuna“	„	50 000	„	100 000.—
„Crișana“	„	200,000	„	400,000.—
„Orientul“	„	53,000	„	100.000.—
„Soimul“, Vașcău	„	100,000	„	200,000.—
„Timișana“	„	1.200,000	„	2.000 000.—
„Vatra“	„	200,000	„	400,000.—

Conform acestor date statistice, ce le publicăm după „M. P.“ capitalul investit în acții noue de ale băncilor românești în cvartalul prim al anului curent se urcă la considerabilă sumă de K 5.227,000.—.

Jurisdicțiune.

Deciziuni curiale.

Declarația cambială a celor-ce nu știu scrie. În praxă și mai ales la băncile noastre se întâmplă foarte adeseori, că contractează împrumuturi cambiale oameni, cari nu știu scrie. Cambiile se subscriu în astfel de cazuri de cele mai multeori prin purtarea mânei sau se scrie din partea cuiva numele debitorului cu creionul pe cambiu și debitorul apoi trece cu cerneală peste semnele făcute cu creionul, subscriindu-și în modul acesta numele.

Formând într'un caz concret chestie de litigiu validitatea subscrierii făcută în modul amintit., Curia reg. prin deciziunea sa Nr. 859/911 dela 21 Martie 1912 a enunțat că subscrierea făcută prin imitarea liniilor scrise pe cambiu cu creionul este a se consideră ca declarație cambială făcută cu mâna proprie.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 18 Aprilie 1912.

Scumpetea și lipsa de bani, ce dominează deja de atâta vreme, continuă a se menține atât în piața internațională, cât și în piața internă de bani. Băncile mari conducătoare și medii continuă a fi rezervate și fac de pe acum pregătiri pentru toamnă, când după toată probabilitatea situația va ajunge a fi și mai încordată. Afaceri noue aproape nu se fac de loc, ci toate băncile reescontătoare pretind replățiți.

N'a provocat o îmbunătățire mai de seamă nici chiar situația mai favorabilă, ce o prezintă ultimele sumare ale Băncii imp. germane și a „Băncii Austro-Ungare“, dintre cari aceasta din urmă dispune deja de o rezervă liberă de dare de K 73·2 mil. iar circulația de bancnote i s'a redus cu K 79·5 milioane.

Discontul privat a cotel în Berlin $3\frac{5}{8}\%$, în London $3\frac{7}{16}\%$, iar în Paris $3\frac{1}{4}\%$. În Viena $4\frac{1}{2}\%$ — $4\frac{3}{16}\%$, pe când în Budapesta cambii de prima bonitate s'au discontat cu $4\frac{7}{16}\%$, cambii de a doua categorie cu $5\frac{1}{2}\%$ iar cambii de portofoliu dela 6% în sus.

AFACERI DE DARE.

Restituirea competenței de intabulare. Dacă intabularea s'a făcut în favorul unui institut de bani pentru asigurarea unor pretensiuni cambiale, dar este dovedit că institutul n'a licuidat împrumutul nici măcar în parte, atunci competența erarială de intabulare trebuie restituită.

(Judec. administrativă sub Nr. 3733/911).

SITUAȚIA AGRICOLA

(Starea sămănăturilor).

Din raportul oficial din urmă al ministerului de agricultură despre starea sămănăturilor extragem următoarele:

Timpu frumos, cald și liniștit de pe la finea lui Martie se schimbă în prima jumătate a lui Aprilie răcoros ba chiar rece și adeseori împreună cu vânturi mari și cu furtuni. — În urma scăderii temperaturii și a vânturilor, mai ales în părțile ostice ale țării și pe șesul cel mare au căzut pe alocurea zăpezi mari, cari au avut ca urmare nopți cu înghețuri. Dar și de altfel ultimele 4 săptămâni au fost bogate în umezeală. În urma ploilor multe riuri mai mici și mai mari s'au revărsat mai ales prin părțile nordvestice ale țării și pe lângă Tisa.

Din cauza timpului nefavorabil, ploios și rece lucrările de economie la câmp au trebuit să fie întrerupte, sau înainteză foarte încet. Sămănatul de pri-

măvară în special a fost împedecată și pe unde nu e terminat încă, se crede că nici nu va mai fi posibil a se sămăna, mai ales ovăsul.

Prin locurile mai ridicate și deci mai uscate lucrările la câmp au progresat în mod mai multumitor.

Sămănăturile de iarnă și anume grâul săcara și orzul în urma timpului de tot favorabil din toamnă și iarnă s'au întărit și au progresat așa de mult încât scăderea temperaturii de acum și nici chiar înghețurile de preste noapte nu le-au pricinuit stricăciuni vrednice de amintit. — *Sămănăturile de iarnă sunt în toate părțile țării foarte frumoase.*

Cele de primăvară, orzul și ovăsul, cari au apucat a fi sămănați înaintea ploilor acestora din urmă, au răsărit frumos și nici acestora nu le-a prea stricat mult timpul rece din urmă. *Pagube de vermi și insecte se arată de tot puține.*

Cele mai mari pagube le-a cauzat înghețul din Aprilie pomilor timpurii, ca apricosilor și în parte cereșilor și vișinilor.

La vii s'a terminat acum desgropatul în cele mai multe părți. *Nutrețurile măiestrite* ca: trifoiul lăternă progresaseră bine și în Martie, dar acum stagnează. *Livezile și pășunile* sunt frumoase. Pe alocurea pe lângă riuri sunt însă sub apă. Nutrețurile din anul trecut sunt pe sfârșite. Starea vitelor e multumitoare.

CRONICA.

Necrolog. Vasile Chirtop cassar și membru în direcțiunea institutului, de credit „Doina” din Câmpeni, a încetat din viață la 13 April a. c. în etate de 68 ani.

— *Ladislau Man*, membru în direcțiunea institutului „Maramurășana” în Sighetul Marmăției a răposat la 9 April a. c.

— *Dr. Iuliu Cav. de Pușcariu*, prezidentul institutului „Parsimonia” în Bran a răposat la 6 April a. c.

Director executiv la „Poporul” în Lugoj a fost ales, în urma retragerii dlui canonic Ioan Boroș — dl *Dr. Isidor Pop*, avocat în Lugoj.

Ancheta „Asociațiunii” în chestia cooperativelor. Membrii anchetei numită de Comitetul central al „Asociațiunii” pentru a se pronunța asupra raportului prezentat de dl V. C. Osvadă și a face propuneri concrete în chestiunea intrupării acțiunii cooperative în legătură cu darul de K 50.000 al marelui V. Stroescu au ținut prima lor conferință la 31 Martie a. c. în Blaj și a doua la 14 crt. în Sibiu. Au luat parte la conferința ținută sub prezidiul dlui Ioan Negruțiu dnii: Iuliu Enescu, Ioan I. Lăpădatu, Vas. C. Osvadă, Adrian Oțoiu, Constantin Popp, Romul Simu, Oct. C. Tăslăuanu, Fabiu Toma și Victor Tordășianu.

Membri conferinței recunoscând unanim însemnătatea cooperativelor pentru completarea organizației noastre financiare economice au căzut de acord asupra necesității promovării acestor așezăminte în sinul poporului nostru și au hotărât a recomanda Comitetului central înființarea unui *birou central special cooperativ*, lăsând la buna chibzuială Comitetului cen-

tral de a pune acest birou sub conducerea „Asociației”, de a-l înființa independent sau a-l aduce în legătură cu vre-o altă instituție. „Biroul central special cooperativ” va avea să se restrângă deocamdată la propagarea prin scris și graiul viu a ideii cooperative în sinul poporului nostru, a crește și forma *conducători de cooperative* și peste tot a face educația poporului nostru în spirit adevărat cooperativ.

Dividendă de 2400% a împărțit o societate colonială minieră din Africa sud-vestică germană. La un capital de acții de 100,500 Mărci s'a plătit în total ca dividendă 2.412,000 Mărci. Este o societate pentru exploatarea minelor de diamant. Valoarea brută a diamantelor câștigate în 1911 este de 7 milioane marce.

BIBLIOGRAFIE.

Cum se face comerțul cu bucate? de *Simion Popescu*, director la „Ancora” în Gataia. Tipografie „Doina” societate pe acții în Beiuș 1912.

Sub titlul acesta a apărut Nr. 1 din o serie de broșuri, ce are de cuget a edita autorul sub titlul de „Curierul practic” pentru lămurirea chestiilor financiare și economice mai însemnate. Nr. 1 al „Curierului practic” este o broșură de 12 pagini, în care autorul dă îndrumări practice pentru negoțul de bucate. Prețul broșurei nu este indicat.

Sumar.

Raportul direcțiunii „Solidarității” către adunarea generală. — Ședința direcțiunii „Solidarității”. — Un răsunset. — Revizuire în anul 1911/12. — Banca Austro-Ungară în anul 1911. — Fondări nouă de capital în cartalul I. 1912. — *Jurisdicțiune*: Declarația cambială a celor-ce nu știu serie. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Afaceri de dare*: Restituirea competenței de întabulare. — *Situația agricolă*: Starea sămănăturilor. — *Cronică*: Necrolog, Director executiv la „Poporul” în Lugoj, Ancheta „Asociațiunii” în chestia cooperativelor, Dividendă de 2400%. — *Bibliografie*: Cum se face comerțul cu bucate?

Edict.

Conform concluzelor adunării generale, fuzionând „PANCIOVANA” institut de economii și credit societate pe acții în Panciova cu institutul nostru, care a primit toate activele și pasivele, în înțelesul §-lui 208 din legea comercială, sunt prin aceasta provocați eventualii creditorii ai institutului fuzionat, ca în termen de 6 luni dela a treia publicare a acestui edict să-și însinue pretensiunile lor la institutul nostru ca succesori al institutului fuzionat.

Satul-nou (Révaufalu), în 3 Aprilie 1912.

„SENTINELA”

2-3

institut de econ. și credit ca societate pe acții.

„FORTUNA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Rodna-veche.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acții „Fortuna”, sunt invitați în sensul §-lui 21 din statutele institutului la

a XXVIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 22 Mai st. n. 1912 la 2 ore p. m., în localitatea institutului.

Dacă în lipsa voturilor prescise nu s'ar putea ține adunarea la termenul de sus, prin aceasta se convoacă la o altă adunare generală ordinară tot în același local pe 30 Mai 1912 st. n. la 2 ore p. m.

Obiectele:

1. *Constituirea adunării generale, alegerea notarului și alor 2 verificători.*
2. *Raportul direcțiunii, a comitetului de supraveghiere și aprobarea bilanțului.*
3. *Deciderea asupra distribuirii profitului curat și darea absolutorului, direcțiunii și comitetului de supraveghiere.*
4. *Alegerea comitetului de supraveghiere pe un an.*
5. *Statorirea marcelor de prezență pentru direcțiune și comitet de supraveghiere.*

Rodna-veche, la 30 Martie 1912.

Direcțiunea.

Active. — Vagyon.	Bilanț cu 31 Decembrie 1911	—	Mérleg-számla 1911 december 31 én.	Pasiva. — Teher.
	K	f		K
				f
Cassa în număr — Készpénz		3,399 81	Capital societar — Részvénytőke	40,000—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	141,301		Fond de rezervă — Tartalékalap	10,380 89
Cambii cu acop. hipot. — Jelzálogilag bizt. váltók	22,247—	163,548 24	Depuneri spre fructificare — Betétek	140,724 55
Împrumut hip. — Jelz. bizt. kölcs.		63,068 28	Reescont — Visszeszámitolás	70,049—
Obligațiuni — Kezesekkel bizt. kötv.		8,702 66	Împrumut hip. pe casa institutului — Saját kölcsön az intézet házára	15,000—
Casa institutului — Intézeti ház.		34,000—	Obligațiuni cedate — Engedményezett jelz. kölcs.	5,600—
Realități — Ingatlanok		7,507 18	Cont-Curent — Folyószámla	2,583 82
Efecte — Értékpapírok		2,433 81	Diverși creditori — Különféle hitelezők	3,801 84
Bonuri la bănci și diverși debitori — Bank követelések és különféle adósok		5,478 08	Interese transitoare anticipate — Átmeneti kamatok	3,031—
Poziții transitoare — Átmeneti tételek		5,726 59	Profit curat — Tiszta nyereség	3,260 55
Mobiliar: — Felszerelés: după amortizare 10% — leírás után		567—		
		294,431 65		294,431 65

Debit. — Tartozik.	Perderi și Profit. — Vesztesség és Nyereség számla.	Credit. — Követel.		
	K	f	K	f
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:	
pentru dep. — betétek után	7,780 68		la escont — váltók után	13,898 75
pentru reescont — viszeszámitolás után	4,322 27		la oblig. hip. și cu caventați — kötvények után	6,931 50
pentru impr. hip. pe casă — saját kölcsönök után	1,251 60		la efecte — értékpapiroktól	32 98
pentru impr. hip. cedate — engedmény jelz.-kölcs. után	526 62	13,881 17	la cont-curent — folyószámláktól	8 81
Spese: — Költségek:			Provizii și diverse — Jutalékok és különf.	4,497 14
salare — tisztifizetések	4,688—		Chirie — Házbér	800—
marce de prezență — jelenléti bárcak	841—			
spese mărunte (imprimare, registre, luminat, încălzit) — egyéb költs. nyomtatvány, fűtés, könyvek, világítás stb.)	910 08			
porto — postabér	316 42	6,755 50		
Dare: — Adó:				
directă — egyenes	1,246 49			
10% după int. de dep. — 10% betét kamat adó	779 12			
competință de timbru — illetékek	179 40	2,205 01		
Amortizare la mobilier — Leírás felszerelésnél		63—		
Competință de scris — Írásdíj		5 95		
Profit curat — Tiszta nyereség		3,260 55		
		26,169 18		26,169 18

Rodna-veche, (Ó.-Radna) la 31 Decembrie 1911.

Dr. Octavian Ūtalea m. p., dir. exec. — vezérigazg.

Emanuel Bărăbaș m. p., contabil. — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Andreiu Monda m. p. Silvestru Mureșian m. p. Iulian Ciorba m. p. Iosif Ilieșiu m. p.

S'au examinat și aflat în consonanță cu cărțile principale. — Megvizsgáltuk és a főkönyvekkel helyesnek találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Dănilă Pop m. p.

Ioan Marcu m. p.

„BUCIUMANA“, reuniune de păstrare și anticipare în Bucium-Poeni.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai reuniunii de păstrare și anticipare „BUCIUMANA“ se invită la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Sâmbătă, în 4 Maiu st. n. a. c., la 10 ore a. m., în localul reuniunii, cu următorul*

Program:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea (conform §-ului 24 din statute).
2. Alegerea comisiei de trei pentru constatarea libelelor și a plenipotențelor întrate pe baza §-ului 21 din statute.
3. Rapoartele direcțiunii și a comitetului de supraveghiere de pe anul 1910 și darea absolutorului.
4. Deciderea asupra împărțirii profitului curat.
5. Alegerea alor 2 membri în comitetul de supraveghiere.
6. Statorirea marcelor de prezență.
7. Eventuale propuneri cari se vor face în scris cu 8 zile înainte de ținerea adunării generale (conf. §-lui 20 din statute).
8. Alegerea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal.

Domnii membri ai reuniunii, cari voiesc a participa în persoană ori prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune libelele de solvire și plenipotențele cel mult până în 3 Mai st. n. a. c., la 4 ore p. m., la cassa reuniunii noastre.

La caz că adunarea generală ar fi incapabilă de concluze valide, lipsind voturile necesare, convocăm acum tot cu aceleași obiecte de pertractare a II-a adunare generală pe 14 Mai st. n. a. c., la 10 ore a. m. (conform §-lui 26 din statute).

Bucium-Poeni, la 16 Aprilie 1912.

Direcțiunea.

ACTIVE.		Bilanț cu 31 Decemvrie 1911.		PASIVE.	
		K	f		K f
Cassa	-----		3,063.37	Capital de cuote	22,250.—
Cambii escontate	87,339.—			Capital incurs pentru institutul „Buciumul“	5,567.—
Cambii cu acoperire ipotecară	44,184.—	131,523.—		Fond de rezervă	4,351.82
Efecte (acții)	-----		500.—	Fond de penziune	811.—
Spese de fondare la „Buciumul“	-----		310.—	Scopuri culturale	206.25
Realități	-----		363.07	Depuneri spre fructificare	46,112.32
Mobilier	-----		570.—	Cambii reescontate	53,609.—
Debitori	-----		1,689.19	Depozite de cassă	1,984.51
Interese restante și de reescont anticipate	-----		4,591.90	„Albina“ cont-curent	130.—
				Dividendă neridicată	324.—
				Interese după capit. la „Buciumul“	659.38
				Creditori	50.—
				Interese anticipate pro 1912	2,643.07
				Profit curat	3,902.18
			142,610.53		142,610.53

DEBIT.		Contul Profit și Perdere.		CREDIT.	
		K	f		K f
Interese: la depuneri spre fructificare	2,664.63			Interese: dela cambii escontate	8,611.22
la reescont	2,913.70	5,578.33		dela cambii cu acoperire ipotecară	3,915.59
Spese: salare	2,120.—			dela efecte (acții)	25.33
marce de prezență	88.—			Provizioane	1,055.53
chirie	80.—			Competință de scris	187.74
porto	33.94			Provocări	470.—
spese diverse, tipărituri, etc.	529.96	2,851.90			
Dare: erarială și comunală	1,166.55				
10% după interese la depuneri	266.45	1,433.—			
Amortizare: din pretensiuni cambiale	440.—				
din mobilier	60.—		500.—		
Profit curat	-----		3,902.18		
			14,265.41		14,265.41

Bucium-Poeni, la 31 Decemvrie 1911.

Nicolae Adamovici m. p., director executiv.

Nicolae I. Adamovici m. p., contabil.

MEMBRII DIRECȚIUNII:

Ștefan Paul m. p., președinte. Ioan Țeandreu m. p. Alexandru Jurca m. p. Alexandru Crâsnic m. p. Ioan Trifa m. p.
Nicolae Adamovici m. p. Nicolae I. Adamovici m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele reuniunii purtate în regulă.

Macaveiu Cutean m. p., prez.

Lazar Ceteraș m. p.

Alexandru Bogdan m. p.